

TRELLEBORGS KOMMUN

VA-plan 2025 – 2028

Trelleborgs kommun

2024-11-12

Fakturaadress:
Box 173, 231 23 Trelleborg
Org.nr: 212000-1199

TRELLEBORGS KOMMUN

Sammanfattning

Följande dokument utgör Trelleborgs kommuns VA-plan 2025–2028. Syftet med planen är att beskriva prioriterade åtgärder baserat på VA-systemets och verksamhetens status och behov. VA-planens åtgärder är framtagna för att uppfylla gällande lagkrav samt kommunala mål och riktlinjer. Vidare syftar åtgärderna att uppfylla kommunens åtaganden enligt gällande VA-strategi.

I Trelleborgs kommun finns behov av framtagande av handlingsplaner och verktyg, kompetensutveckling och utökade resurser samt utveckling av arbetssätt vid fysisk planering. Prioriterade åtgärder som identifierats inom ramarna för VA-planen omfattar till exempel framtagande av en handlingsplan till översvämningsplanen samt utredning av åtgärder i syfte att skyfallssäkra allmänna VA-anläggningar. Kommunen ser även behov av att anställa en VA-strateg som har ett övergripande och långsiktigt fokus på VA-frågor.

Trelleborgs kommuns dricksvattenverk väntas nå sin maximala kapacitet inom kommande år om åtgärder inte vidtas. Därmed planeras detaljprojektering och byggnation av ett nytt vattenverk norr om Trelleborg samt utbyggnad av Klagstorps vattenverk. Kommunen planerar även att ansöka om tillstånd för att möjliggöra vattenuttag från nya vattentäkter i Trelleborg och Klagstorp. Även kommunens avloppsreningsverk Sjöviksverket har begränsad möjlighet att hantera en framtida belastningsökning, därmed planeras ombyggnation av reningsverket.

Trelleborgs kommun har under de senaste åren arbetat med en utbyggnadsplan för allmänna vattentjänster. Under 2024 pågår utbyggnad av det sista området i planen och därmed bedömer kommunen att samtliga områden där det föreligger behov av allmän dricksvattenförsörjning och spillvattenhantering är utbyggda. Dock behöver kommunen utreda behov av inrättande av verksamhetsområde för dagvatten. I områden med höga grundvattennivåer förekommer dessutom problem med avledning av dagvatten, kommunen behöver därför öka kunskapen om höga grundvattennivåer i kustnära områden.

I kustnära områden förekommer även ledningar och andra anläggningar som hotas av erosion. Vidare behöver kommunen arbeta med ombyggnation av spillvattenledningsnätet i översvämningsdrabbade områden.

VA-planen väntas bidra till positiva miljömässiga, ekonomiska och sociala effekter. Ett flertal åtgärder väntas bidra till uppfyllandet av globala, nationella och kommunala hållbarhetsmål. Åtgärder som identifierats syftar exempelvis till att förbättra kommunens möjligheter att uppnå miljö kvalitetsnormer för vatten. I VA-planen föreslås ett flertal omfattande byggnationer vilka kan medföra negativ, lokal miljöpåverkan under byggskedet. Dessa åtgärder innebär även omfattande investeringar inom en överskådlig framtid. Investeringar i VA-anläggningen är dock nödvändiga för att möjliggöra kommunens utveckling och framtida leverans av allmänna vattentjänster. VA-planens åtgärder väntas även bidra till positiva sociala effekter för kommunens invånare, till exempel kan förbättrad dagvatten- och skyfallshantering bidra till främjad rekreation i kommunen.

TRELLEBORGS KOMMUN

Ordlista

Allmänna vattentjänster:	Tjänster för vatten- och avloppsförsörjning som kommunen ansvarar för att tillhandahålla genom en allmän anläggning.
Avloppsvatten:	Brukat vatten från hushåll, industrier eller andra verksamheter. Innefattar även dagvatten inom detaljplanelagt område.
Dagvatten:	Regn- eller smältvatten som rinner på mark, i diken eller genom ledningar till en recipient.
Grundvatten:	Vatten som återfinns i jorden eller berggrunden där hålrummen är helt vattenfyllda.
Recipient:	Vattendrag, sjö, hav eller grundvatten som renat spillvatten och dagvatten leds till.
Skyfall:	Större mängd nederbörd som faller under kort tid, enligt SMHI minst 50 mm på en timme eller minst 1 mm på en minut.
Spillvatten:	Vatten från toaletten (svartvatten) tillsammans med bad-, disk- och tvättvatten (BDT-vatten eller gråvatten).
Tillskottsvatten:	Vatten i spillvattennätet som inte är spillvatten utan härrör från nederbörd, grundvatten, hav och läckage från dricksvattenledningar.
VA-huvudman:	Den som äger en allmän VA-anläggning.
Vattenskyddsområde:	Mark- eller vattenområde till skydd för en grund- eller ytvattentillgång som nyttjas eller kan antas komma att nyttjas som vattentäkt.
Vattentäkt:	Vattenförekomst som nyttjas för vattenförsörjning.
Verksamhetsområde:	Geografiskt område inom vilket en eller flera vattentjänster har ordnats eller ska ordnas genom en allmän VA-anläggning.

Innehåll

1.	Inledning.....	5
1.1.	Syfte.....	5
1.2.	Målgrupp	6
1.3.	Process för framtagande, uppföljning och revidering.....	6
2.	Organisation och ansvar	7
2.1.	Kommunens organisation och ansvar	7
2.2.	Den enskildes ansvar	8
3.	Planerade åtgärder	9
3.1.	Övergripande planering	10
3.1.1.	Ekonomi.....	10
3.1.2.	Handlingsplaner och verktyg	10
3.1.3.	Fysisk planering	12
3.1.4.	Kompetensutveckling och resurser	13
3.2.	Allmän VA-försörjning	15
3.2.1.	Dricksvatten.....	15
3.2.2.	Spillvatten.....	19
3.2.3.	Dagvatten.....	22
3.2.4.	Ledningsnät.....	26
3.3.	Enskild VA-försörjning	28
4.	Konsekvenser av VA-plan.....	29
4.1.	Miljömässiga konsekvenser.....	29
4.2.	Ekonomiska konsekvenser.....	30
4.3.	Sociala konsekvenser.....	30
	Referenser.....	31

Bilaga 1: Åtgärdslista

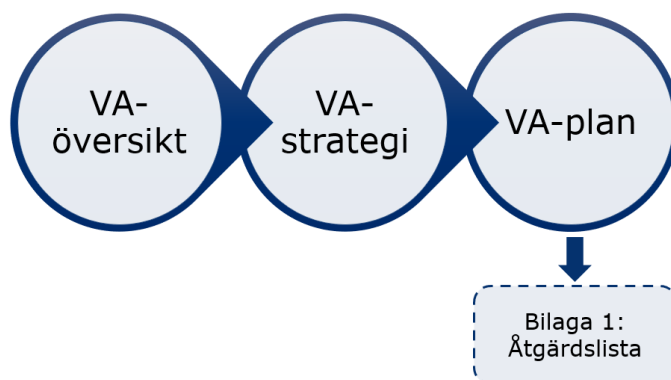
1. Inledning

Dricksvatten är vårt viktigaste livsmedel. Det vatten som används till dricksvatten i den allmänna anläggningen hämtas från en vattentäkt, renas i ett vattenverk och levereras via ett ledningsnät som dricksvatten i kranen. Använt dricksvatten rinner via avloppsledningar till reningsverk där det renas och släpps ut till ett vattendrag, en sjö eller havet. I reningsverket avskiljs bland annat fosfor och kväve, näringsämnen som alla levande organismer behöver i mindre mängder. Sjöar, vattendrag och hav drabbas av övergödning och syrebrist om halterna av näringsämnen blir för höga. Vid avskiljningen blir näringsämnena en del av ett slam som sedan kan användas som gödsel på våra åkrar (Svenskt vatten, 2019).

Det vatten som faller som nederbörd och som rinner från ytor såsom hustak, vägar och parkeringsplatser är dagvatten. Vatten som avleds för dränering av byggnader eller mark är dränvatten. I stadsmiljö leds dag- och dränvatten vanligtvis via ledningar till närliggande vattendrag eller sjöar. Föroreningar som vattnet tar med sig kan påverka recipienterna och deras ekosystem och därmed kan vattnet behöva renas innan det släpps ut till sjöar, hav och vattendrag.

1.1. Syfte

För att kunna tillhandahålla robusta och hållbara vattentjänster samt säkerställa en god miljö och hälsa för kommunens invånare krävs omsorgsfull planering. Följande dokument utgör Trelleborgs kommuns VA-plan 2025–2028. Att kommuner har en aktuell VA-plan är en åtgärd som pekas ut i Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram. VA-planens uppbyggnad visas i Figur 1. Planen är framtagen baserat på VA-systemets och verksamhetens nuvarande status vilket beskrivs i kommunens VA-översikt. Vidare är syftet med planen att uppfylla de åtaganden som anges i kommunens VA-strategi.

Figur 1. Förhållande mellan VA-planens dokument.

VA-planen beskriver åtgärder för VA-verksamheten som planeras att utföras eller initieras inom kommande fyraårsperiod. Åtgärderna samt dess prioritering anges i bilaga 1, Åtgärdslista.

TRELLEBORGS KOMMUN

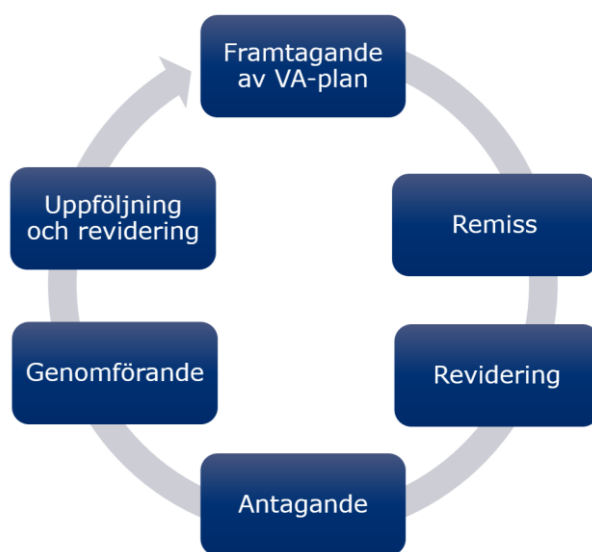
1.2. Målgrupp

VA-planen är avsedd att vara styrande för de som arbetar med eller berörs av VA-frågor i kommunen. I Trelleborgs kommun omfattar dessa huvudsakligen tekniska servicenämnden och samhällsbyggnadsnämnden samt tjänstepersoner inom nämndernas förvaltningar och avdelningar. VA-planens målgrupp omfattar även de politiker i kommunen som tar beslut i VA-frågor.

1.3. Process för framtagande, uppföljning och revidering

Processen för framtagande, uppföljning och revidering av VA-planen visas i Figur 2. VA-planen har tagits fram av en förvaltningsövergripande arbetsgrupp bestående av tjänstepersoner från kommunledningsförvaltningen, tekniska serviceförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen. Konsulter från Ramboll har varit projektstöd vid framtagandet. VA-planen har utformats enligt Havs- och vattenmyndighetens vägledning för kommunal VA-planering (Havs- och vattenmyndigheten, 2014:1).

Efter att VA-planen genomgått remiss, genom granskningsförfarande, genomförs eventuella revideringar. Den reviderade VA-planen antas därefter av kommunfullmäktige.

Figur 2. Process för framtagande, uppföljning och revidering av VA-plan.

VA-planens åtgärdslista utgör underlag för respektive enhets årliga verksamhetsplanering. De som ansvarar för genomförandet av VA-planen är huvudsakligen tekniska servicenämnden samt samhällsbyggnadsnämnden med dess ingående förvaltningar.

VA-planen är ett levande dokument som regelbundet behöver ses över och revideras. Åtgärder och behov bör ses över årligen för att säkerställa planens genomförande. VA-planen bör även uppdateras varje mandatperiod, lämpligen i samband med aktualitetsprövning av kommunens översiktsplan och

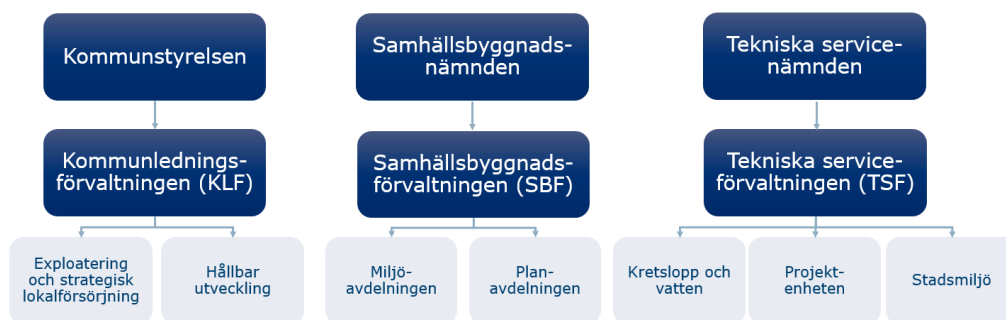
TRELLEBORGS KOMMUN

vattentjänstplan för att dessa dokument ska kunna samverka med varandra.

2. Organisation och ansvar

2.1. Kommunens organisation och ansvar

Kommunen har det övergripande ansvaret för VA-planeringen och att uppfylla de krav som ställs i lagar och riktlinjer. Kommunfullmäktige ansvarar för att fastställa verksamhetsområde samt VA-taxa för allmänna vattentjänster. I Trelleborgs kommun fördelas ansvaret för VA-frågor mellan kommunstyrelsen, samhällsbyggnadsnämnden och tekniska servicenämnden. Nämnderna består av flera förvaltningar med ingående avdelningar. De förvaltningar och avdelningar som huvudsakligen hanterar VA-frågor i Trelleborgs kommun redovisas i Figur 3.

Figur 3. Organisationsschema över nämnder, förvaltningar och avdelningar som hanterar VA-frågor i Trelleborgs kommun.

Kommunledningsförvaltningen (KLF) leder, utvecklar och följer upp kommunens organisation och ansvar. Exploatering och strategisk lokalförsörjning samt hållbar utveckling ingår i avdelningen tillväxt och näringsliv.

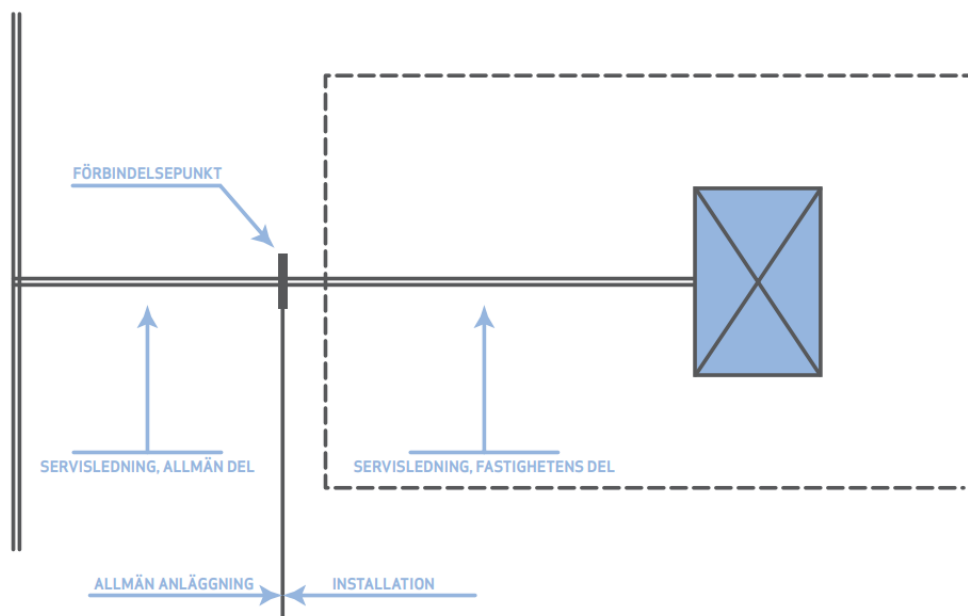
Samhällsbyggnadsförvaltningen (SBF) har det övergripande ansvaret för fysisk planering enligt plan- och bygglagen. Miljöavdelningen ansvarar för tillsyn och prövning enligt miljöbalken samt tillsyn enligt Livsmedelsverkets dricksvattenföreskrifter. Planavdelningen arbetar med översikts- och detaljplanering samt olika samhällsbyggnadsprojekt.

Tekniska serviceförvaltningen (TSF) har ansvaret för allmän platsmark, trafikens infrastruktur, väghållning, torghandel, avfallshantering, vattenförsörjning, avloppshantering samt drift och underhåll av kommunens byggnader och anläggningar. Kretslopp och vatten är kommunens VA-huvudman och därmed den som äger och driver den allmänna VA-anläggningen. VA-huvudmannen har ansvar för planering och utförande av allmän VA-försörjning enligt vattentjänstlagen. Stadsmiljöavdelningen ansvarar för drift och underhåll av gator, torg och övriga allmänna platser. Projekt-enheten ansvarar för utförande av entreprenader som berör flera verksamheter inom förvaltningen, till exempel VA och gatubyggnation.

2.2. Den enskildes ansvar

Den enskilde har ansvar för att inte skapa olägenhet som kan påverka människors hälsa eller miljön, detta gäller även frågor kopplade till VA-försörjning. Inom verksamhetsområdet ansvarar den enskilde för tekniska anläggningar på fastigheten fram till förbindelsepunkten mot den allmänna VA-anläggningen, se Figur 4.

Figur 4. Ansvarsfördelning mellan enskilda fastighetsägare och VA-kollektivet inom allmänt verksamhetsområde (ABVA).

Enskilda fastighetsägare inom verksamhetsområde har skyldigheter och rättigheter enligt vattentjänstlagen och ABVA (allmänna bestämmelser om användandet av den allmänna VA-anläggningen). En allmän VA-anläggning ska användas så att det inte uppstår olägenhet för VA-huvudmannen eller annan. Det får inte uppstå svårigheter för huvudmannen att uppfylla kraven från miljö- och hälsoskyddssynpunkt eller att i övrigt uppfylla sina skyldigheter enligt lag, författning och avtal.

Utanför verksamhetsområdet ansvarar den enskilde för VA-försörjningen. VA-försörjningen kan då ordnas enskilt för respektive fastighet, eller gemensamt via gemensamhetsanläggning. Enligt miljöbalken ska avloppsvatten avledas och renas eller tas omhand på annat sätt så att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppkommer. Det är även den enskildes ansvar att följa de krav på åtgärder som ställs från berörda myndigheter.

3. Planerade åtgärder

I efterföljande avsnitt presenteras de åtgärder som identifierats inom ramarna för VA-planens arbete. VA-planens åtgärder är framtagna baserat på VA-systemets och verksamhetens nuvarande status (se VA-översikt) samt för att uppfylla lagkrav, kommunala mål och riktlinjer. Vidare syftar åtgärderna att uppfylla kommunens åtaganden enligt gällande VA-strategi. Åtgärderna presenteras även i bilaga 1, Åtgärdslista.

Respektive åtgärd har givits en prioritering (1–3) där 1 motsvarar högst prioritet. Åtgärder som givits prio 1 bedöms vara viktigast att genomföra och bör därmed initieras först. Prioriteringen av åtgärder har baserats på åtgärdens förväntade internkostnad, arbetstidsåtgång samt effekt. Förväntad effekt är den faktor som givits störst vikt vid prioritering eftersom åtgärder som är avgörande för att uppnå lagkrav och mål behöver ges högre prioritet, även om de är kostsamma eller tidskrävande.

Föreslagna åtgärder utgör underlag för respektive enhets och förvaltnings årliga verksamhetsplanering. Åtgärderna behöver arbetas in i verksamhetsplaneringen utifrån tillgång till ekonomiska och personella resurser. Utgångspunkten är att åtgärder som givits prioritet 1 bör påbörjas på kort sikt, inom kommande mandatperiod. Åtgärder som givits prioritet 2 bör påbörjas på mellanlång sikt, inom en till två mandatperioder. Åtgärder som givits prioritet 3 bör påbörjas på lång sikt, mer än två mandatperioder.

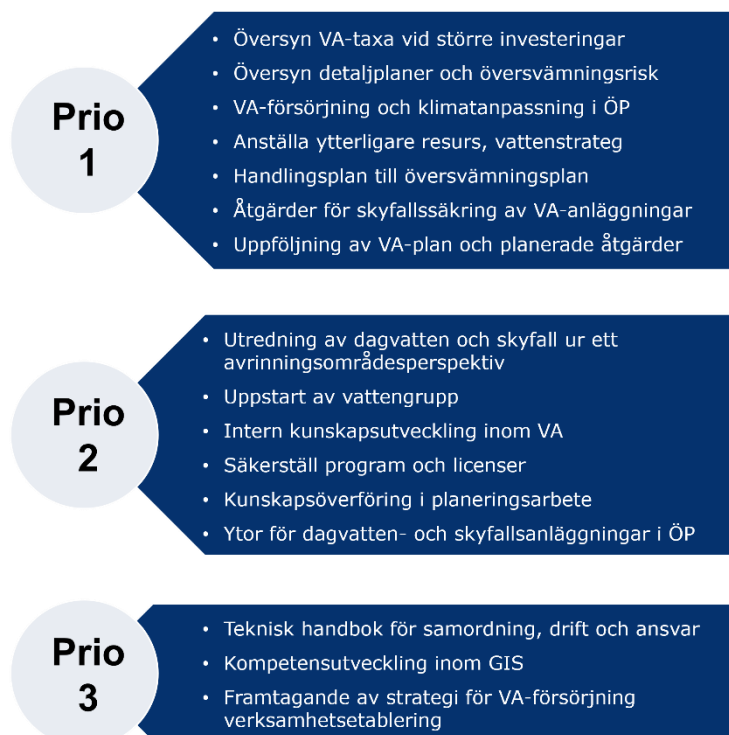
Planerade åtgärder presenteras inom delområdena övergripande planering samt allmän VA-försörjning. För respektive åtgärd presenteras även prioritering, ansvarig nämnd, förvaltning eller enhet samt uppskattad tid och kostnad för genomförandet.

TRELLEBORGS KOMMUN

3.1. Övergripande planering

En god planering är avgörande för att säkerställa en robust och hållbar VA-försörjning. I Figur 5 presenteras identifierade åtgärder inom övergripande planering. Åtgärderna har delats in i kategorierna ekonomi, handlingsplaner och verktyg, fysisk planering samt kompetensutveckling och resurser. Respektive åtgärd beskrivs vidare i efterföljande avsnitt.

Figur 5. Sammanställning av åtgärder inom övergripande planering.

3.1.1. Ekonomi

Enligt Trelleborgs VA-strategi ska VA-försörjningen i kommunen utgå ifrån långsiktiga lösningar som inte lämnar en ekonomisk skuld till framtiden. Trelleborgs kommun står inför ett flertal stora investeringar för den allmänna VA-anläggningen. I syfte att tydliggöra hur åtaganden och investeringar påverkar VA-taxan i kommunen ska taxan ses över vid investeringar som överstiger 5 miljoner kr.

Åtgärd	Prio	Ansvarig	Tid	Kostnad	Effekt
Översyn VA-taxa vid större investeringar	1	Kretslopp och vatten (TSF)	Löpande	<500 Tkr	Avgörande för att uppnå lagkrav och mål

3.1.2. Handlingsplaner och verktyg

Enligt Trelleborgs VA-strategi ska det finnas en planering för att möta nuvarande och framtida hot som till exempel klimatförändringar. Trelleborgs kommun arbetar därför med framtagande av en översvämningsplan som beskriver strategier för

TRELLEBORGS KOMMUN

hantering av skyfall och höga havsnivåer. För att översvämningssplanen ska leda till genomförande av åtgärder behöver en handlingsplan tas fram. TSF är sammankallande och ansvarar för initiering av arbetet.

Åtgärd	Prio	Ansvarig	Tid	Kostnad	Effekt
Framtagande av handlingsplan till översvämningssplan	1	TSF och SBF	>1 år	>500 Tkr	Avgörande för att uppnå lagkrav och mål

Enligt VA-strategin ska kommunen arbeta med att förebygga skador till följd av klimatförändringar genom åtgärder på befintliga anläggningar. I Trelleborgs kommuns vattentjänstplan för 2024–2027 kommer ett antal anläggningsdelar med risk för översvämning vid skyfall identifieras. Till exempel finns behov av åtgärder vid vattenverk och Smygehamns avloppsreningsverk. Kretslopp och vatten ska därför utreda och genomföra möjliga åtgärder för att skyfallssäkra dessa anläggningar.

Åtgärd	Prio	Ansvarig	Tid	Kostnad	Effekt
Utred och utför åtgärder för skyfallssäkring av VA-anläggningar	1	Kretslopp och vatten (TSF)	>5 år	>5 Mkr	Avgörande för att uppnå lagkrav och mål

Samhällsbyggnadsförvaltningen och tekniska serviceförvaltningen har en ambition om att bli mindre konsultberoende. För att personalen på kommunen ska kunna förvalta modeller och övriga underlag som tas fram behöver licenser och tillgång till program säkerställas.

Åtgärd	Prio	Ansvarig	Tid	Kostnad	Effekt
Säkerställ tillgång till program och licenser	2	SBF och TSF	> 24 veckor	> 1 Mkr	Hög effekt för flera delar av verksamheten

VA-planens åtgärder behöver arbetas in i respektive förvaltnings årliga verksamhetsplanering. Planen är ett levande dokument som regelbundet behöver ses över och uppdateras. Därmed ska VA-planen och dess ingående åtgärder följas upp årligen. Denna åtgärd ämnar också uppfylla VA-strategins mål om en tydlig ansvarsfördelning mellan kommunens roller och förvaltningar.

Åtgärd	Prio	Ansvarig	Tid	Kostnad	Effekt
Årlig uppföljning av VA-plan och planerade åtgärder	1	Kretslopp och vatten (TSF)	Löpande	<500 Tkr	Mindre effekt

TRELLEBORGS KOMMUN

Trelleborgs kommun har även ett behov av en enhetlig handbok för samordning, drift och ansvar inom VA. Handboken ska vara en vidareutveckling av befintlig materialvalspolicy och kravspecifikation.

Åtgärd	Prio	Ansvarig	Tid	Kostnad	Effekt
Framtagande av teknisk handbok för samordning, drift och ansvar inom VA	3	Kretslopp och vatten (TSF)	>1 år	>1 Mkr	Hög effekt för delar av verksamheten

VA-huvudmannens ansvar är att tillhandahålla vattentjänster för normal hushållsanvändning. Kommunen upplever att man behöver stöd vid planerings- och etableringsfrågor från större verksamheter gällande VA-försörjning. Tekniska serviceförvaltningen ska därmed ta fram en strategi för VA-försörjning vid verksamhetsetablering.

Åtgärd	Prio	Ansvarig	Tid	Kostnad	Effekt
Framtagande av strategi för VA-försörjning vid verksamhetsetablering	3	TSF	>1 år	<500 Tkr	Hög effekt för delar av verksamheten

3.1.3. Fysisk planering

I Trelleborgs kommun finns äldre gällande detaljplaner där översvämningsrisker inte beaktats vid framtagandet. Outnyttjade byggrätter inom dessa planer riskerar att leda till att olämplig bebyggelse uppförs i områden med översvämningsrisk. Därmed finns behov av att se över befintliga detaljplaner och utreda behov av ändring eller upphävning med hänsyn till översvämningsrisker. Områden med känd översvämningsproblematik ska prioriteras.

Åtgärd	Prio	Ansvarig	Tid	Kostnad	Effekt
Översyn gällande detaljplaner och översvämningsrisk	1	Planavdelningen (SBF)	>5 år	>1 Mkr	Avgörande för att uppnå lagkrav och mål

Översiktsplanen är ett viktigt verktyg vid planering och dimensionering av den allmänna VA-anläggningen. Kommunen upplever att det finns behov av att stärka kopplingen mellan översiktsplanen och planerad VA-utbyggnad. Planerade exploateringar och implementering av klimatanpassade åtgärder är exempel på områden där informationsöverföringen behöver stärkas.

Åtgärd	Prio	Ansvarig	Tid	Kostnad	Effekt
Inkludering av behov inom VA-försörjning och klimatanpassning i översiktsplan	1	Planavdelningen (SBF)	Löpande	<500 Tkr	Avgörande för att uppnå lagkrav och mål

TRELLEBORGS KOMMUN

Ytterligare en åtgärd för att stärka kopplingen mellan översiktsplanen och planerad VA-utbyggnad är att säkra ytor för dagvatten- och skyfallsanläggningar i översiktsplanen. Åtgärden kan bidra till att hindra bebyggelse i olämpliga områden med hänsyn till översvämningsrisk, men även till att säkra tillgång till ytor för framtida dagvatten- och skyfallsanläggningar.

Åtgärd	Prio	Ansvarig	Tid	Kostnad	Effekt
Reservera ytor för dagvatten- och skyfallsanläggningar i översiktsplan	2	Planavdelningen (SBF)	>1 år	<500 Tkr	Hög effekt för flera delar av verksamheten

Enligt Trelleborgs VA-strategi ska hantering av dagvatten lyftas tidigt i planeringsprocessen så att en hållbar dagvattenhantering kan eftersträvas vid all planering. Trelleborgs kommun arbetar med dagvattenhantering enligt kommunens dagvattenpolicy samt regelverk för hållbar dagvattenhantering. För att uppnå det mål som beskrivs i VA-strategin finns det ett behov att implementera ett övergripande synsätt för dagvattenfrågor vid fysisk planering, främst i syfte att möjliggöra gemensamma dagvattenlösningar och hantering av dagvatten utanför studerat område. Översvämningsplanen bedöms utgöra ett viktigt underlag i detta arbete.

Åtgärd	Prio	Ansvarig	Tid	Kostnad	Effekt
Utredning av dagvatten och skyfall ur ett avrinningsområdesperspektiv i samband med programplaner och detaljplaner	2	SBF och TSF	Löpande	>500 Tkr	Hög effekt för flera delar av verksamheten

3.1.4. Kompetensutveckling och resurser

Enligt Trelleborgs VA-strategi ska VA-verksamheten ha den kompetens och de resurser som krävs för att på ett effektivt sätt kunna säkerställa god dricksvattenförsörjning och hållbar spillvattenhantering. Inom VA-organisationen saknas en samordnade roll som har ett långsiktigt och övergripande fokus på VA-frågor. Kommunen vill därför anställa en vattenstrateg som ansvarar för strategiska frågor och till exempel arbetar med fortsättningen av kommunens översvämningsplan.

Åtgärd	Prio	Ansvarig	Tid	Kostnad	Effekt
Anställa ytterligare resurs, vattenstrateg	1	KLF	>1 år	> 1 Mkr	Avgörande för att uppnå lagkrav och mål

TRELLEBORGS KOMMUN

Enligt VA-strategin ska kommunens arbete med VA-frågor genomsyras av förvaltningsövergripande samarbete. Vidare ska politiker och tjänstemän utbildas i VA-frågor. Trelleborgs kommun behöver ett forum för återkommande kompetensutbyte och diskussioner kring VA-frågor mellan tjänstemän men även mellan tjänstemän och politiker. Kommunen vill därför starta en vattengrupp med representanter från tekniska serviceförvaltningen, kommunledningsförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen (berörda enheter presenteras i Figur 3). I vattengruppen bör exempelvis genomförande av VA-plan, vattentjänstplan och handlingsplan tillhörande översvämningsplan hanteras.

Åtgärd	Prio	Ansvarig	Tid	Kostnad	Effekt
Uppstart av vattengrupp	1	TSF	>4 veckor	<500 Tkr	Hög effekt för delar av verksamheten

För att uppnå VA-strategins åtagande om rätt kompetens inom verksamheten finns även behov av utökad kompetensutveckling gällande VA-frågor. Kretslopp och vatten ska därför planera in utbildningar för att möjliggöra kompetensutveckling hos den egna personalen.

Åtgärd	Prio	Ansvarig	Tid	Kostnad	Effekt
Intern kunskapsutveckling inom VA	2	Kretslopp och vatten (TSF)	Löpande	<500 Tkr	Hög effekt för delar av verksamheten

Kommunen behöver vidare utöka kunskapsöverföringen mellan Kretslopp och vatten och planavdelningen i arbete med strategiska planer och detaljplaner. Detta gäller till exempel tillgänglig kapacitet i VA-systemet i syfte att säkerställa att planerad utbyggnad kan tillgodoses med den VA-struktur som finns eller planeras.

Åtgärd	Prio	Ansvarig	Tid	Kostnad	Effekt
Kunskapsöverföring i samband med kommunens planeringsarbete	2	SBF och TSF	Löpande	<500 Tkr	Hög effekt för flera delar av verksamheten

Trelleborgs kommun behöver även arbeta med kompetensutveckling inom GIS eller motsvarande program för planavdelningen. Syftet med kompetensutvecklingen är att skapa möjligheter att samordna underlag och därmed skapa ett bättre samarbete i arbetet med strategiska planer samt detaljplaner.

Åtgärd	Prio	Ansvarig	Tid	Kostnad	Effekt
Kompetensutveckling inom GIS	3	SBF	>1 år	>500 Tkr	Hög effekt för delar av verksamheten

TRELLEBORGS KOMMUN

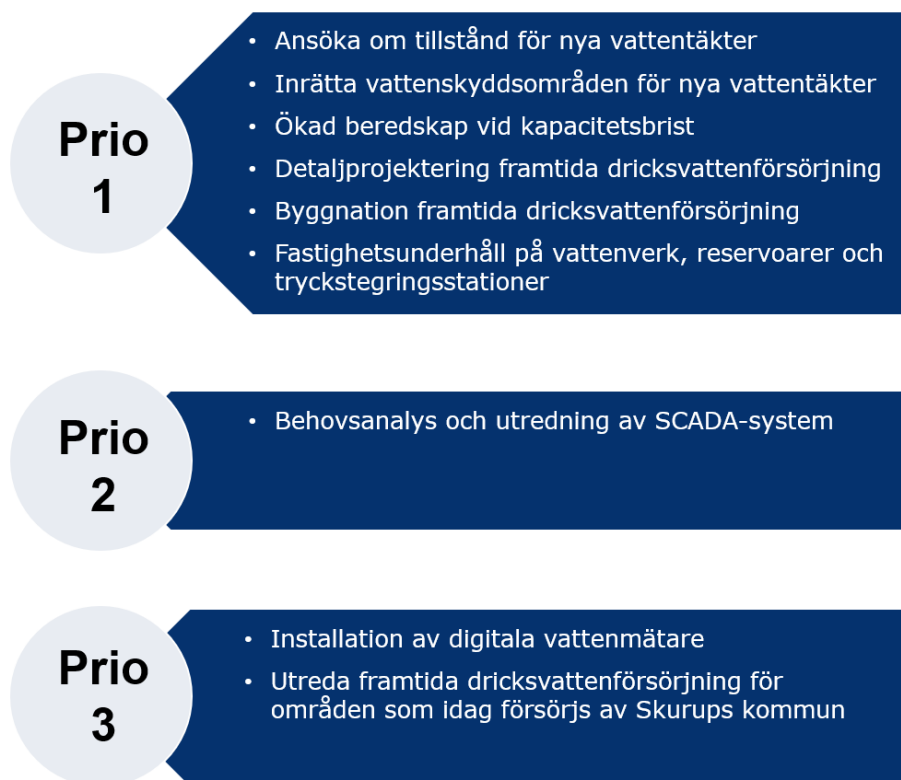
3.2. Allmän VA-försörjning

Trelleborgs kommun har under de senaste åren arbetat med en utbyggnadsplan för allmänna vattentjänster. Under 2024 pågår utbyggnad av det sista området i planen och därmed bedömer kommunen att samtliga områden där det föreligger behov av allmän dricksvattenförsörjning och spillvattenhantering är utbyggda.

Identifierade åtgärder för allmän VA-försörjning för dricksvatten, spillvatten, dagvatten och ledningsnät beskrivs i efterföljande avsnitt.

3.2.1. Dricksvatten

Enligt Trelleborgs VA-strategi ska vattentillgången för den allmänna dricksvattenförsörjningen säkerställas för hela kommunen. Trelleborgs befintliga dricksvattenverk samt vattentäkter väntas nå sin kapacitetsgräns inom kommande år. Därmed planeras omfattande åtgärder för att säkra kommunens framtida dricksvattenförsörjning. I Figur 6 presenteras identifierade åtgärder inom allmän dricksvattenförsörjning. Respektive åtgärd beskrivs vidare i efterföljande avsnitt.

Figur 6. Sammanställning av planerade åtgärder inom allmän dricksvattenförsörjning.

TRELLEBORGS KOMMUN

Trelleborgs kommun behöver ansöka om tillstånd för vattenuttag från nya vattentäkter i Trelleborg och Klagstorp. För de nya vattentäkterna behövs det byggas nya produktionsbrunnar. Vidare behöver vattenskyddsområden implementeras för täkterna och tillhörande skyddsföreskrifter upprättas.

Åtgärd	Prio	Ansvarig	Tid	Kostnad	Effekt
Ansök om tillstånd för nya vattentäkter	1	Kretslopp och vatten (TSF)	>1 år	>10 Mkr	Avgörande för att uppnå lagkrav och mål

Åtgärd	Prio	Ansvarig	Tid	Kostnad	Effekt
Inrätta vattenskyddsområde för nya vattentäkter	1	Kretslopp och vatten (TSF)	>1 år	>1 Mkr	Avgörande för att uppnå lagkrav och mål

Åtgärd	Prio	Ansvarig	Tid	Kostnad	Effekt
Detaljprojektering och byggnation av nya produktionsbrunnar	1	Kretslopp och vatten (TSF)	>1 år	>30 Mkr	Avgörande för att uppnå lagkrav och mål

Åtgärd	Prio	Ansvarig	Tid	Kostnad	Effekt
Detaljprojektering och byggnation av nya råvattenledningar mellan nya vattentäkter och vattenverk i Trelleborg och Klagstorp	1	Kretslopp och vatten (TSF)	>1 år	>50 Mkr	Avgörande för att uppnå lagkrav och mål

Trelleborgs kommun har beslutat att bygga ett nytt vattenverk norr om Trelleborg, anlägga en ny råvattenledning, bygga ut Klagstorps vattenverk samt anlägga en ny överföringsledning från Trelleborg till Klagstorp i syfte att säkra den framtida dricksvattenförsörjningen. Anläggningar för framtida dricksvattenförsörjning ska därmed detaljprojekteras samt byggas. Som följd behöver befintligt vattenverk och lågreservoar i Trelleborg avvecklas och saneras.

Åtgärd	Prio	Ansvarig	Tid	Kostnad	Effekt
Detaljprojektering av framtida dricksvattenförsörjning	1	Kretslopp och vatten (TSF)	>1 år	>10 Mkr	Avgörande för att uppnå lagkrav och mål

TRELLEBORGS KOMMUN

Åtgärd	Prio	Ansvarig	Tid	Kostnad	Effekt
Byggnation av framtida dricksvatten-försörjning	1	Kretslopp och vatten (TSF)	>5 år	>500 Mkr	Avgörande för att uppnå lagkrav och mål

Åtgärd	Prio	Ansvarig	Tid	Kostnad	Effekt
Detaljprojektering och byggnation av distributionsledning mellan Trelleborg och Klagstorp vattenverk	1	Kretslopp och vatten (TSF)	>5 år	>50 Mkr	Avgörande för att uppnå lagkrav och mål

Åtgärd	Prio	Ansvarig	Tid	Kostnad	Effekt
Avveckling och sanering av befintligt vattenverk och lågreservoar i Trelleborg	1	Kretslopp och vatten (TSF)	>4 år	>100 Mkr	Avgörande för att uppnå lagkrav och mål

En dimensionsplan är under färdigställande hösten 2024. Hela det befintliga vattennätet har setts över med åtgärdsförslag för att anpassa ledningsdimensioner efter utbyggnaden som följer av byggnationen av den framtida dricksvattenförsörjningen. Planen kommer även användas som hjälpmedel för att välja rätt dimension på vattenledningar i förnyelseprojekt

Åtgärd	Prio	Ansvarig	Tid	Kostnad	Effekt
Dimensionsplan med följande ledningsförnyelse	1	Kretslopp och vatten (TSF)	Löpande	>50 Mkr	Hög effekt för flera delar av verksamheten

Trelleborgs kommun har en nödvattenplan som syftar till att höja kommunens beredskap vid en störning i vattenförsörjningen. Kommunen behöver dock öka sin beredskap vid kapacitetsbrist och ska därmed ta fram en utredning och handlingsplan avseende detta.

Åtgärd	Prio	Ansvarig	Tid	Kostnad	Effekt
Ökad beredskap för dricksvattenförsörjning vid kapacitetsbrist	1	Kretslopp och vatten (TSF)	>1 år	>1 Mkr	Avgörande för att uppnå lagkrav och mål

TRELLEBORGS KOMMUN

I syfte att skapa en bättre arbetsmiljö för driftspersonal i enlighet med VA-strategins ställningstaganden ska kommunen ta fram underhållsplaner och genomföra underhåll av processbyggnader på vattenverk samt reservoarer och tryckstegringsstationer.

Åtgärd	Prio	Ansvarig	Tid	Kostnad	Effekt
Fastighetsunderhåll på vattenverk	1	Kretslopp och vatten (TSF)	Löpande	>1 Mkr	Hög effekt för delar av verksamheten

Åtgärd	Prio	Ansvarig	Tid	Kostnad	Effekt
Fastighetsunderhåll på reservoarer och tryckstegringsstationer	1	Kretslopp och vatten (TSF)	Löpande	>1 Mkr	Hög effekt för delar av verksamheten

Kommunen använder sig av SCADA-system för övervakning och automation av det allmänna VA-systemet. Kommunens befintliga system behöver utredas och moderniseras utifrån behovsanalys i syfte att upprätthålla skärpta säkerhetskrav och förbättra kompbiliteten. Förbättrad kunskap om systemet kan bidra till att minska negativa effekter för människa och samhälle i enlighet med kommunens VA-strategi.

Åtgärd	Prio	Ansvarig	Tid	Kostnad	Effekt
Behovsanalys och utredning av SCADA-system	2	Kretslopp och vatten (TSF)	>1 år	>5 Mkr	Hög effekt för flera delar av verksamheten

Med samma målsättning ska Kretslopp och vatten även installera digitala vattenmätare på dricksvattenledningssystemet. Syftet med arbetet är att få en ökad kännedom om dricksvattennätet, exempelvis gällande förbrukningsmönster och eventuella läckor.

Åtgärd	Prio	Ansvarig	Tid	Kostnad	Effekt
Installation av digitala vattenmätare	3	Kretslopp och vatten (TSF)	>5 år	>10 Mkr	Hög effekt för flera delar av verksamheten

Ett antal områden i de nordöstra delarna av Trelleborgs kommun försörjs av dricksvatten från Skurups kommun. Tekniska serviceförvaltningen ska ta fram en utredning och handlingsplan för hur den framtida dricksvattenförsörjningen ska hanteras i dessa områden för att uppnå en god samverkan regionalt och lokalt i enlighet med kommunens VA-strategi.

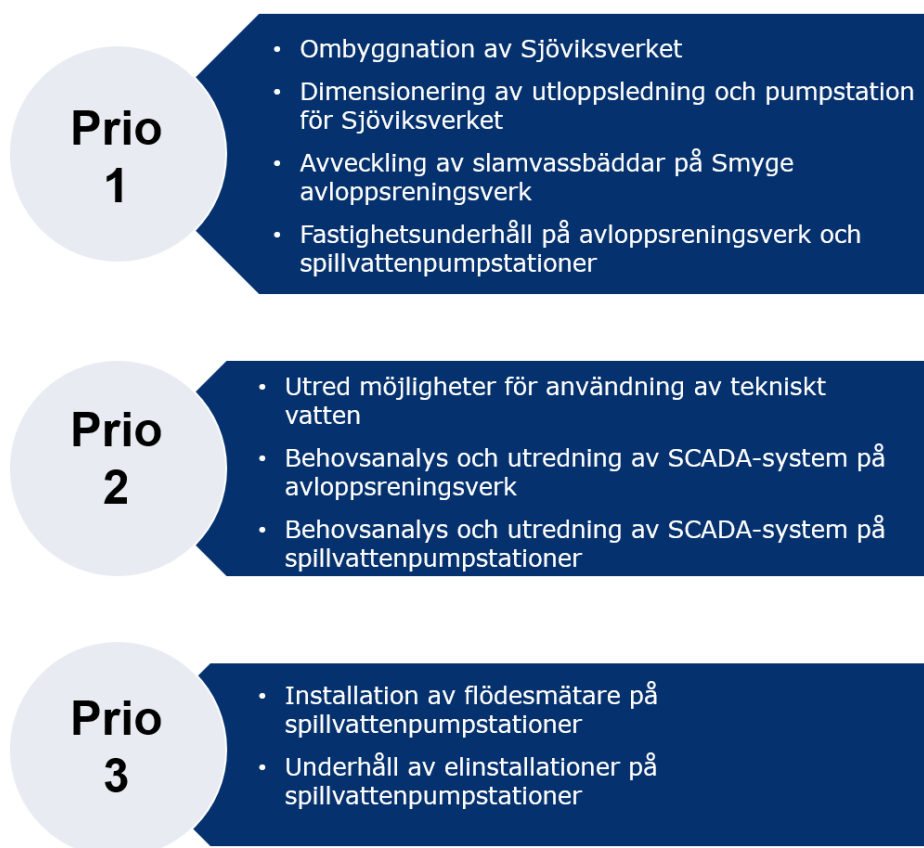
Åtgärd	Prio	Ansvarig	Tid	Kostnad	Effekt
Utred framtida dricksvattenförsörjning för områden som försörjs av Skurups kommun	1	Kretslopp och vatten (TSF)	>1 år	>10 Mkr	Prioriterad åtgärd

TRELLEBORGS KOMMUN

3.2.2. Spillvatten

I Trelleborgs kommun finns två kommunala avloppsreningsverk i drift. VA-strategin anger att VA-anläggningen ska drivas och utvecklas på ett säkert sätt utan att negativa effekter uppstår för människa, miljö och samhälle. För att uppnå detta ställningstagande planerar kommunen omfattande åtgärder för spillvattensystemet som syftar till att säkra kapacitet för tillkommande belastning. I Figur 7 presenteras identifierade åtgärder inom allmän spillvattenhantering. Respektive åtgärd beskrivs vidare i efterföljande avsnitt.

Figur 7. Sammanställning av åtgärder inom allmän spillvattenhantering.

Sjöviksverket väntas nå sin maximala tillåtna belastning under 2027 om åtgärder inte vidtas. Trelleborgs kommun genomför därmed en ombyggnation på Sjöviksverket för att öka verkets kapacitet och anpassa reningsprocessen till nya utsläppskrav. Ombyggnationen pågår och väntas vara färdigställd 2027. Inom ombyggnationen behöver befintliga poleringsdammar avvecklas.

Åtgärd	Prio	Ansvarig	Tid	Kostnad	Effekt
Ombyggnation av Sjöviksverket	1	Kretslopp och vatten (TSF)	>3 år	>10 Mkr	Avgörande för att uppnå lagkrav och mål

TRELLEBORGS KOMMUN

Åtgärd	Prio	Ansvarig	Tid	Kostnad	Effekt
Avveckling poleringsdammar Sjöviksverket	1	Kretslopp och vatten (TSF)	>3 år	>5 Mkr	Avgörande för att uppnå lagkrav och mål

Vid högvattenhändelser finns risk för dämning i utloppsledningarna från avloppsreningsverk. Kretslopp och vatten ska genomföra en kapacitetsutredning samt ta fram en handlingsplan i syfte att säkerställa korrekt dimensionering av utloppsledning och tillhörande pumpstation från Sjöviksverket. Åtgärden behöver vara färdigställd i god tid innan 2027 då ombyggnationen på Sjöviksverket ska färdigställas.

Åtgärd	Prio	Ansvarig	Tid	Kostnad	Effekt
Dimensionering av utloppsledning och pumpstation för Sjöviksverket	1	Kretslopp och vatten (TSF)	>1 år	>500 Tkr	Avgörande för att uppnå lagkrav och mål

Smygehamns avloppsreningsverk fick 2023 ett nytt miljötilstånd med striktare utsläppskrav. Enligt villkor i gällande tillstånd ska slamvassbäddar på verket avvecklas senast 2028.

Åtgärd	Prio	Ansvarig	Tid	Kostnad	Effekt
Avveckling av slamvassbäddar på Smygehamns avloppsreningsverk	1	Kretslopp och vatten (TSF)	>1 år	>5 Mkr	Avgörande för att uppnå lagkrav och mål

I syfte att skapa en bättre arbetsmiljö för driftspersonal i enlighet med VA-strategins ställningstagande ska kommunen ta fram underhållsplaner och genomföra underhåll av processbyggnader på avloppsreningsverk samt spillvattenpumpstationer.

Åtgärd	Prio	Ansvarig	Tid	Kostnad	Effekt
Fastighetsunderhåll på avloppsreningsverk	1	Kretslopp och vatten (TSF)	Löpande	>1 Mkr	Hög effekt för delar av verksamheten

Åtgärd	Prio	Ansvarig	Tid	Kostnad	Effekt
Fastighetsunderhåll på spillvattenpumpstationer	1	Kretslopp och vatten (TSF)	Löpande	>1 Mkr	Hög effekt för delar av verksamheten

TRELLEBORGS KOMMUN

Enligt Trelleborgs VA-strategi ska resursanvändningen optimeras och restprodukter vara av sådan kvalitet att de kan nyttjas. I syfte att uppnå en godare resursförbrukning ska Trelleborgs kommun undersöka möjligheten att använda tekniskt vatten utifrån lagstiftning och finansiering. I första hand ska användning av renat spillvatten på avloppsreningsverk utredas. Åtgärden utreds i samband med ombyggnationen på Sjöviksverket. Användning av tekniskt vatten planeras även implementeras på Smygehamns avloppsreningsverk inom kommande år, om möjligt avseende lagstiftning och finansiering.

Åtgärd	Prio	Ansvarig	Tid	Kostnad	Effekt
Utreda möjligheter för användning av tekniskt vatten	2	Kretslopp och vatten (TSF)	>1 år	>500 Tkr	Hög effekt för flera delar av verksamheten

Även för avloppsreningsverk och spillvattenpumpstationer behöver befintligt SCADA-system för övervakning utredas och moderniseras utifrån behovsanalys. Men en förbättrad övervakning av systemet kan anläggningen och verksamheten drivas och utvecklas i syfte att minska negativa effekter för människa, miljö och samhälle i enlighet med kommunens VA-strategi.

Åtgärd	Prio	Ansvarig	Tid	Kostnad	Effekt
Behovsanalys och utredning av SCADA-system på avloppsreningsverk	2	Kretslopp och vatten (TSF)	>1 år	>5 Mkr	Hög effekt för flera delar av verksamheten

Åtgärd	Prio	Ansvarig	Tid	Kostnad	Effekt
Behovsanalys och utredning av SCADA-system på spillvattenpumpstationer	2	Kretslopp och vatten (TSF)	>5 år	>5 Mkr	Hög effekt för flera delar av verksamheten

2022 bräddade cirka 4 300 m³ spillvatten från pumpstationer i kommunen till följd av hydraulisk överbelastning. Kretslopp och vatten ska utöka och kvalitetssäkra flödesmätning på avloppspumpstationer i syfte att utöka kunskapen och beredskapen för bräddningar och därmed minska påverkan på recipient och värna om vattnets värde.

Åtgärd	Prio	Ansvarig	Tid	Kostnad	Effekt
Utöka och kvalitetssäkra flödesmätning i spillvattenpumpstationer	1	Kretslopp och vatten (TSF)	Löpande	>10 Mkr	Hög effekt för flera delar av verksamheten

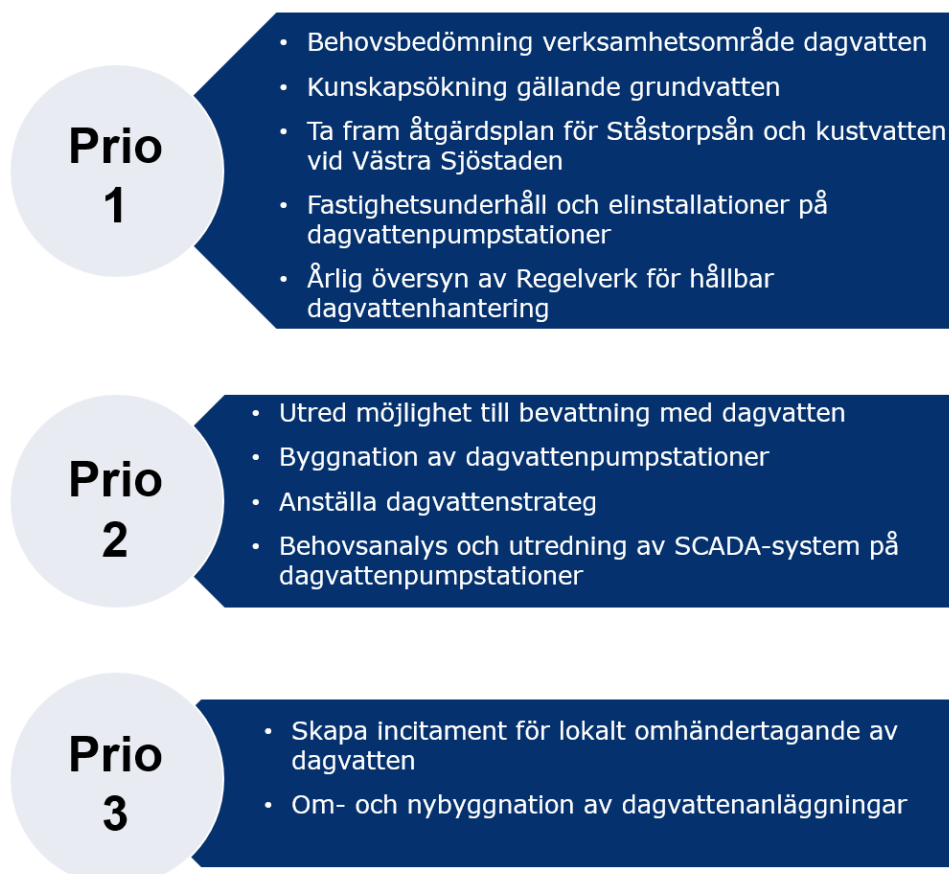
TRELLEBORGS KOMMUN

Det finns även behov av att åtgärda eller byta ut äldre elinstallationer på spillvattenpumpstationer.

Åtgärd	Prio	Ansvarig	Tid	Kostnad	Effekt
Underhåll elinstallationer på spillvattenpumpstationer	1	Kretslopp och vatten (TSF)	Löpande	>5 Mkr	Hög effekt för delar av verksamheten

3.2.3. Dagvatten

Enligt Trelleborgs VA-strategi ska en klimatanpassad och långsiktigt hållbar dagvattenhantering eftersträvas vid all planering. Trelleborgs kommun arbetar enligt kommunens dagvattenpolicy samt regelverk för hållbar dagvattenhantering. Effekter av klimatförändringar innebär stora utmaningar för dagvattensystemet och ökar behoven av allmän dagvattenhantering. I Figur 8 presenteras identifierade åtgärder inom allmän dagvattenhantering. Respektive åtgärd beskrivs vidare i efterföljande avsnitt.

Figur 8. Sammanställning av planerade åtgärder inom allmän dagvattenhantering.

TRELLEBORGS KOMMUN

Befintligt verksamhetsområde för dagvatten omfattar Trelleborgs centralort samt delar av Skegrie och Anderslöv. I kommunen finns dock områden med känd översvämningssproblematik där kommunalt ansvar för dagvattenhanteringen kan föreligga. Därmed behöver kommunen utreda behov av inrättande av kommunalt verksamhetsområde för dagvatten. Kretslopp och vatten är sammankallande och ansvarar för initiering av arbetet. Vid behovsbedömning behövs dock information och deltagande från fler avdelningar som till exempel planavdelningen, miljöavdelningen, stadsmiljöavdelningen och exploatering och strategisk lokalförsörjning. Blivande vattengrupp bedöms vara ett lämpligt forum för hantering av behovsbedömningar.

Åtgärd	Prio	Ansvarig	Tid	Kostnad	Effekt
Behovsbedömning verksamhetsområde för dagvatten	1	TSF och SBF	>1 år	<500 Tkr	Avgörande för att uppnå lagkrav och mål

Höga grundvattennivåer kan skapa uppträngande vatten samt påverka ledningsnätets avledningsförmåga. Kommunen upplever svårigheter med dagvattenhantering i områden med höga grundvattennivåer. Kretslopp och vatten ska därför arbeta med kunskapsutveckling inom grundvattenfrågor.

Åtgärd	Prio	Ansvarig	Tid	Kostnad	Effekt
Kunskapsökning gällande grundvatten	1	Kretslopp och vatten (TSF)	>5 år	>5 Mkr	Avgörande för att uppnå lagkrav och mål

Trelleborgs kommun behöver arbeta med förbättrad vattenkvalitet i Ståstorpsån samt kustvattnet vid Västra Sjöstaden för att uppnå VA-strategins målsättning om att minimera påverkan på naturliga vattenförekomster. Samhällsbyggnadsförvaltningen och tekniska serviceförvaltningen ska därför ta fram åtgärdsplaner för hur en förbättrad vattenkvalitet ska kunna uppnås samt påbörja genomförandet av åtgärder. För Ståstorpsån är restaurering av Flaningen en utpekad åtgärd. Syftet är att minska föroreningsbelastningen för dessa recipienter, som till exempel har utlopp för dagvatten. I Västra Sjöstaden är syftet med arbetet även att skapa badmöjligheter.

Åtgärd	Prio	Ansvarig	Tid	Kostnad	Effekt
Ta fram och genomföra åtgärdsplan för Ståstorpsån och kustvattnet vid Västra Sjöstaden	1	SBF (sammankallande) och TSF	>5 år	>5 Mkr	Avgörande för att uppnå lagkrav och mål

TRELLEBORGS KOMMUN

Det finns även behov av att ta fram underhållsplaner och genomföra underhåll på pumpstationsöverbyggnader samt ytterligare åtgärder i syfte att förbättra arbetsmiljön för driftspersonal i enlighet med kommunens VA-strategi. Även äldre elinstallationer på dagvattenpumpstationer behöver åtgärdas eller bytas ut.

Åtgärd	Prio	Ansvarig	Tid	Kostnad	Effekt
Fastighetsunderhåll på dagvattenpumpstationer	1	Kretslopp och vatten (TSF)	Löpande	>5 Mkr	Hög effekt för delar delar av verksamheten

Åtgärd	Prio	Ansvarig	Tid	Kostnad	Effekt
Underhåll av elinstallationer på dagvattenpumpstationer	1	Kretslopp och vatten (TSF)	Löpande	>5 Mkr	Hög effekt för delar av verksamheten

Kretslopp och vatten behöver genomföra årlig översyn av Regelverk för hållbar dagvattenhantering och vid behov genomföra revideringar. Syftet är att hålla dokumentet uppdaterat och aktuellt.

Åtgärd	Prio	Ansvarig	Tid	Kostnad	Effekt
Årlig översyn av Regelverk för hållbar dagvattenhantering	1	Kretslopp och vatten (TSF)	Löpande	<500 Tkr	Hög effekt för flera delar av verksamheten

I syfte att förbättra och optimera resursanvändningen enligt VA-strategins ställningstagande ska Trelleborgs kommun utreda möjligheten att använda dagvatten för bevattning. Dagvatten ska i första hand samlas in inom kommunens egna fastighetsbestånd.

Åtgärd	Prio	Ansvarig	Tid	Kostnad	Effekt
Utreda möjlighet till bevattning med dagvatten	1	Stadsmiljöavdelningen (TSF)	Löpande	>1 Mkr	Hög effekt för flera delar av verksamheten

TRELLEBORGS KOMMUN

Höga havsnivåer och tillfälliga högvattenhändelser innebär att delar av dagvattensystemet riskerar att bli dämt och därmed finns behov av byggnation av dagvattenpumpstationer för att säkra systemet mot framtida klimatförändringar. Dagvattenpumpstationer ska byggas löpande på strategiska platser enligt långsiktig utbyggnadsplan, dels inom befintligt verksamhetsområde för dagvatten där Kretslopp och vatten är huvudman, dels utanför verksamhetsområde där samhällsbyggnadsförvaltningen är ansvarig.

Åtgärd	Prio	Ansvarig	Tid	Kostnad	Effekt
Byggnation av dagvattenpumpstationer inom verksamhetsområde	2	Kretslopp och vatten (TSF)	Löpande	>10 Mkr	Hög effekt för flera delar av verksamheten

Åtgärd	Prio	Ansvarig	Tid	Kostnad	Effekt
Byggnation av dagvattenpumpstationer utanför verksamhetsområde	-	Behöver utredas	Löpande		

Trelleborgs kommun upplever att det finns behov av en samordnande resurs för dagvattenfrågor i kommunen för att kunna uppnå ställningstagandet om hållbar dagvattenhantering vid all planering. Tekniska serviceförvaltningen vill därför anställa en dagvattenstrateg vars roll ska innefatta framtagande av dagvattenutredningar för planer där kommunen är beställare.

Åtgärd	Prio	Ansvarig	Tid	Kostnad	Effekt
Anställa dagvattenstrateg	2	TSF	>1 år	>1 Mkr	Hög effekt för flera delar av verksamheten

Även för dagvattenpumpstationer behöver befintligt SCADA-system för övervakning utredas och moderniseras utifrån behovsanalys.

Åtgärd	Prio	Ansvarig	Tid	Kostnad	Effekt
Behovsanalys och utredning av SCADA-system på dagvattenpumpstationer	2	Kretslopp och vatten (TSF)	>5 år	>5 Mkr	Hög effekt för flera delar av verksamheten

Trelleborgs kommun behöver utöka arbetet med dagvattenhantering inom befintlig bebyggelse för att uppnå med ställningstagandet att förebygga skador till följd av klimatförändringar. En stor andel av kommunens mark utgörs av privata fastigheter och kommunen har begränsade möjligheter att vidta åtgärder på dessa platser. Kommunen ska därför arbeta för att skapa incitament för enskilda fastighetsägare till lokalt omhändertagande av dagvatten.

TRELLEBORGS KOMMUN

Åtgärd	Prio	Ansvarig	Tid	Kostnad	Effekt
Skapa incitament för lokalt omhändertagande av dagvatten	3	Kretslopp och vatten (TSF)	>1 år	>500 Tkr	Hög effekt för delar av verksamheten

Inom kommunen finns cirka 70 allmänna anläggningar för fördröjning och rening av dagvatten vilka består av till exempel dammar, diken och magasin. Befintliga dagvattenanläggningar i Trelleborg Väster behöver byggas om, byggas ut eller ersättas för att anpassas till ett framtida klimat.

Åtgärd	Prio	Ansvarig	Tid	Kostnad	Effekt
Om- och nybyggnation av dagvattenanläggningar, Trelleborg Väster	1	Kretslopp och vatten (TSF)	>5 år	40 Mkr	Hög effekt för flera delar av verksamheten

3.2.4. Ledningsnät

I Trelleborgs kommun finns cirka 55 mil dricksvattenledningar, 47 mil spillvattenledningar och 20 mil dagvattenledningar. I Figur 9 presenteras identifierade åtgärder inom delområdet ledningsnät. Respektive åtgärd beskrivs vidare i efterföljande avsnitt.

Figur 9. Sammanställning av åtgärder för ledningsnät.

TRELLEBORGS KOMMUN

Enligt Trelleborgs VA-strategi ska kommunen arbeta med att förebygga skador till följd av klimatförändringar genom åtgärder på befintligt ledningsnät. Ett förändrat klimat med höjda havsnivåer och mer nederbörd ökar bland annat risken för erosion. Trelleborgs kommun har kustnära områden med känd problematik med erosionsrisker på ledningssystemet. Kretslopp och vatten behöver därmed arbeta med att flytta erosionsdrabbade ledningar i dessa områden.

Åtgärd	Prio	Ansvarig	Tid	Kostnad	Effekt
Flytt av erosionsdrabbade ledningar	1	Kretslopp och vatten (TSF)	>5 år	>10 Mkr	Avgörande för att uppnå lagkrav och mål

I Trelleborgs kommun pågår planering av stora exploateringar i Sjöstaden. Kretslopp och vatten ska därmed genomföra VA-utbyggnad till det nya bostadsområdet för att säkra VA-försörjningen.

Åtgärd	Prio	Ansvarig	Tid	Kostnad	Effekt
VA-utbyggnad Sjöstaden	1	Kretslopp och vatten (TSF)	>25 år	>10 Mkr	Avgörande för att uppnå lagkrav och mål

Trelleborgs kommun har tagit fram hydrauliska modeller över befintligt dricks-, spill- och dagvattenledningsnät. För att kunna förvalta dessa modeller och genomföra kapacitetsberäkningar och känslighetsanalyser finns behov av en resurs med erfarenhet av hydraulisk modellering.

Åtgärd	Prio	Ansvarig	Tid	Kostnad	Effekt
Anställa ytterligare resurs, Utredningsingenjör hydraulisk modellering	1	Kretslopp och vatten (TSF)	>1 år	>10 Mkr	Avgörande för att uppnå lagkrav och mål

50 % av det vatten som renas i Sjöviksverket bedöms vara tillskottsvatten. Rening av tillskottsvatten medför ökad belastning på reningsverket vilket leder till förhöjd förbrukning av energi och övriga resurser. Dessutom riskeras reningsprocesser att slås ut vilket kan påverka recipienter negativt. Kretslopp och vatten ska därför ansöka om utökad budget för att arbeta för att minska förekomst av tillskottsvatten i ledningsnätet.

Åtgärd	Prio	Ansvarig	Tid	Kostnad	Effekt
Budgetutökning för arbete med tillskottsvatten	1	Kretslopp och vatten (TSF)	Löpande	>1 Mkr	Avgörande för att uppnå lagkrav och mål

TRELLEBORGS KOMMUN

Trelleborgs kommun har områden där fastigheter drabbas av återkommande översvämningar via ledningsnätet i samband med skyfall och intensiv snösmältning. Kretslopp och vatten behöver därmed arbeta med ombyggnation av spillvattenledningsnätet i översvämningdrabbade områden för att förebygga skador till följd av klimatförändringar i enlighet med VA-strategin.

Åtgärd	Prio	Ansvarig	Tid	Kostnad	Effekt
Ombyggnation spillvattenledningsnät i översvämningdrabbade områden	1	Kretslopp och vatten (TSF)	>5 år	>50 Mkr	Avgörande för att uppnå lagkrav och mål

Enligt Trelleborgs VA-strategi ska verksamheten ha en förnyelse- och underhållsplanering som möjliggör en långsiktigt hållbar förvaltning. Kommunen genomför kontinuerlig ledningsförnyelse enligt modell från Svenskt vatten. Målsättningen är att kommunen ska ha en förnyelsetakt på 1 %. Förnyelsebehov och budgetprognos ska beräknas årligen.

Åtgärd	Prio	Ansvarig	Tid	Kostnad	Effekt
Kontinuerlig ledningsförnyelse	2	Kretslopp och vatten (TSF)	Löpande	>50 Mkr	Hög effekt för flera delar av verksamheten

I Smygehamns avloppsreningsverk finns problem med förekomst av svavelväten i inkommande vatten. Svavelväten uppkommer i ett område med befintliga tryckavlopp med låg omsättning. Kretslopp och vatten behöver ta fram en handlingsplan för hur dessa områden ska hanteras för säker drift av anläggningen utan risk för negativa konsekvenser för miljö, människa och samhälle.

Åtgärd	Prio	Ansvarig	Tid	Kostnad	Effekt
Framtagande av handlingsplan för svavelväten i ledningsnätet	3	Kretslopp och vatten (TSF)	>1 år	>1 Mkr	Hög effekt för flera delar av verksamheten

3.3. Enskild VA-försörjning

Utanför kommunens verksamhetsområde för dricks-, spill- och dagvatten sker VA-försörjning och hantering genom enskilda anläggningar. Miljöavdelningen arbetar kontinuerligt med tillsyn av enskilda VA-anläggningar.

Åtgärd	Prio	Ansvarig	Tid	Kostnad	Effekt
Tillsyn av enskilda VA-anläggningar	1	Miljöavdelningen (SBF)	Löpande	<500 Tkr	Avgörande för att uppnå lagkrav och mål

Inom ramarna för arbetet med VA-planen har inga ytterligare åtgärder avseende enskild VA-försörjning identifierats.

4. Konsekvenser av VA-plan

VA-planens åtgärder är framtagna för att uppfylla lagkrav, kommunala mål och riktlinjer. Vidare syftar åtgärderna att uppfylla kommunens åtaganden enligt VA-strategin och beakta identifierade behov i kommunens VA-översikt.

I efterföljande avsnitt beskrivs VA-planens övergripande miljömässiga, ekonomiska och sociala konsekvenser. För omfattande, fysiska åtgärder kommer undersökning om betydande miljöpåverkan tas fram i kommande skeden. Vid behov genomförs även strategisk miljöbedömning där åtgärdens miljömässiga och sociala konsekvenser utreds vidare.

4.1. Miljömässiga konsekvenser

Den kommunala VA-planeringen ska bidra till uppfyllande av globala, nationella och kommunala hållbarhetsmål. Åtgärder avseende förbättrad dagvatten- och skyfallshantering bedöms till exempel kunna bidra till att uppfylla det globala hållbarhetsmålet *Hållbara städer och samhällen* samt regeringens etappmål inom hållbar stadsutveckling. Åtgärder avseende förbättrad flödesmätning i spillvattenpumpstationer bedöms kunna bidra till uppfyllandet av kommunens hållbarhetsmål *Kommunens biologiska mångfald och förmåga att hantera ett förändrat klimat ska öka*. Framtagandet av åtgärdsplan för förbättrad vattenkvalitet i Ståstorpsån och kustvattnet vid Västra Sjöstaden bedöms kunna bidra till både globala och nationella hållbarhetsmål som berör vattenkvalitet. De mål och visioner som berör frågor om VA-planering presenteras mer ingående i avsnitt 2.4 i VA-översikt.

VA-planens åtgärder väntas ge positiva effekter för kommunens möjlighet att uppnå miljökvalitetsnormer för vatten. Åtgärder syftar exempelvis till att minska bräddningar vilket leder till lägre utsläpp av föroreningar och näringsämnen till kommunens vattenförekomster. Framtagande av åtgärdsplaner för förbättrad vattenkvalitet för Ståstorpsån samt kustvattnet vid Västra Sjöstaden väntas få positiva miljömässiga effekter för dessa vattenförekomster. Vidare föreslås ett flertal åtgärder för förbättrad dagvattenhantering vilket kan leda till minskad föroreningsbelastning för recipienter.

I VA-planen föreslås ett antal omfattande byggnationer och ombyggnationer av vattenverk och avloppsreningsverk. Dessa åtgärder kan medföra negativ, lokal miljöpåverkan under byggskedet, till exempel för natur- och kulturmiljö beroende på lokalisering. Ombyggnation av avloppsreningsverk bidrar dock till en godare förmåga att hantera framtida belastning och nya utsläppskrav, vilket kommer leda till godare resursförbrukning och lägre utsläppskoncentrationer av näringsämnen till recipient.

Upprustning och förnyelse av VA-anläggningar och ledningsnät skapar godare resurshållning och lägre energiförbrukning. Vidare föreslås åtgärder för användning av tekniskt vatten och bevattning med dagvatten vilket främjar en god resurshållning.

4.2. Ekonomiska konsekvenser

VA-planens syfte är att illustrera framtida investeringsbehov för vattenförsörjningen i kommunen. Med en långsiktig ekonomisk planering minskar risken för oförutsedda kostnader i senare skeden. Genomförandet av åtgärder kommer sannolikt påverka taxan, dock skapas förutsättningar för en jämn taxeutveckling vid omsorgsfull planering.

I VA-planen föreslås ett flertal åtgärder som innebär omfattande investeringar inom en överskådlig framtid. Investeringar i VA-anläggningen är dock nödvändiga för att möjliggöra kommunens utveckling och för att tillgodose behovet av vattentjänster. Vid omfattande åtgärder kommer påverkan på VA-taxan att utredas i syfte att skapa godare möjlighet för långsiktig planering.

Ett flertal av VA-planens åtgärder syftar till att minska översvämningsrisker och skyfallssäkra VA-anläggningar. En ökad beredskap för översvämningar och förebyggande arbete bidrar till besparingar för reparationer av översvämningsskador. Vidare föreslås åtgärder i syfte att förbättra övervakning och kontroll vilket gör att rätt åtgärder kan vidtas vid rätt tidpunkt.

4.3. Sociala konsekvenser

VA-planens åtgärder väntas bidra till ökad trygghet och positiva sociala effekter för kommunens invånare. Ett flertal åtgärder i planen syftar till att öka VA-anläggningens kapacitet och därmed möjliggöra kommunens utveckling. Vidare är målet att skapa en ökad redundans för vattenförsörjning vid kapacitetsbrist.

Ett flertal av VA-planens åtgärder syftar till att minska översvämningsrisker vilket bidrar till högre säkerhet för kommuninvånare. Åtgärder som syftar till att öka incitament för lokalt omhändertagande medför att även privata fastighetsägare bidrar.

Ett flertal åtgärder syftar till att skapa förbättrad dagvatten- och skyfallshantering. Implementering av blå-gröna lösningar och multifunktionella ytor kan bidra till främjad rekreation i kommunen. Öppen dagvattenhantering kan även synliggöra vattnet för kommunens invånare och bidra till ökad kunskap om vattnets värde.

Referenser

Havs- och vattenmyndigheten. (2014:1). *Vägledning för kommunal VA-planering för hållbar VA-försörjning och god vattenstatus*. Göteborg: Havs- och vattenmyndigheten.

Svenskt vatten. (2019). Hämtat från Fakta om vatten - vattnets kretslopp:
<https://www.svensktvatten.se/fakta-om-vatten/vattnets-kretslopp/>